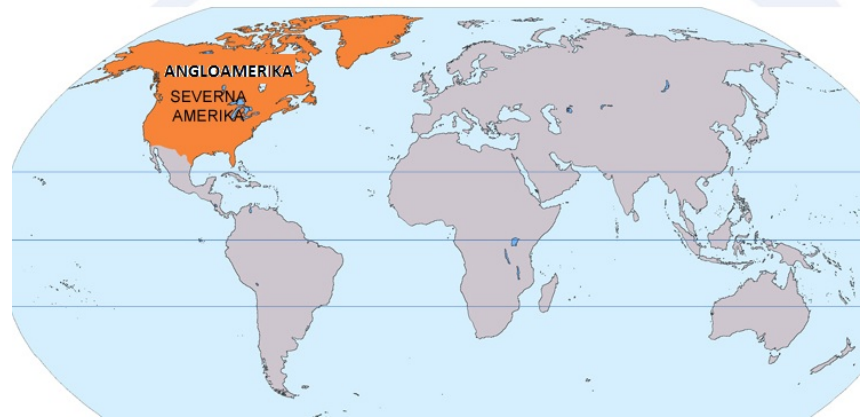

Naravnogeografske značilnosti Angloamerike

Legra in značilnosti obal

Preberi besedilo in poišči omenjena geografska območja na zemljevidu.

Severna Amerika leži na severni in zahodni poluti. Če upoštevamo samo Severno Ameriko v ožjem smislu (brez Srednje Amerike), potem celina v celoti leži severno od severnega povratnika. Poleg kontinentalnega dela obsega še Grenlandijo, Novo Fundlandijo, otoke Kanadskega arhipelaga, Aleutske otoke, Bermudske otoke ter manjše otoke v bližini tihoocéanske obale ter otoke v zalivu reke Sv. Lovrenca. Severno Ameriko na severu obkrožuje Severno ledeno morje, na vzhodu Atlantski ocean, na zahodu Tihni ocean, na jugu pa Mehški zaliv, ki je del Karibskega morja. Severna Amerika v ožjem smislu meri okoli 21,515 mio km² (s Srednjo Ameriko vred 24,480 mio km²), od česar Grenlandija kot največji otok na svetu 2,175 mio km² (več kot 100 površin Slovenije!).

**Na zemljevidu označi: ekvator,
severni povratnik,
severni tečajnik (približno),
stoti poldnevnik (približno).**

**Na zemljevidu opazuj zanačilnosti obal
Angloamerike.**

**S katero celino jih lahko primerjaš glede na
njihovo razčlenjenost?**

Relief obale

Obale Severnega ledenega morja so večinoma nizke, močno razčlenjene, vendar so zaradi nizkih temperatur večji del leta zamrznjene.

Atlantska obala je nizka in dobro razčlenjena ter primerna za morski promet.

Pacifiška obala je v celoti zelo strma, dobro razčlenjena le v severnem delu (fjordi) in zaradi tega manj primerna za morski promet. Zaradi naraščajočega pomena gospodarskih stikov z Azijo pa se kljub manj primernim reliefnim pogojem morski promet vse bolj krepi.

Obala Mehškega zaliva je nizka, večinoma zamočvirjena, vendar bogata z nafto in zemeljskim plinom.

Splošne značilnosti reliefa

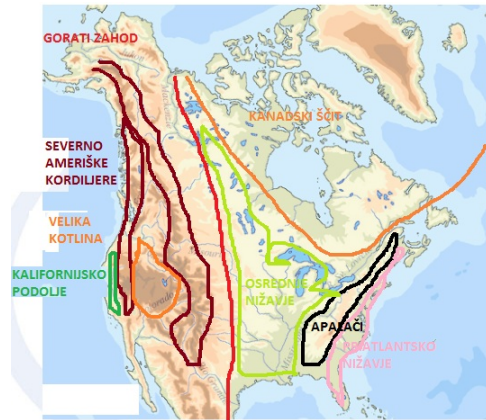
V osnovi Severno Ameriko lahko delimo na vzhodni, osrednji in zahodni del. Vzhodni del predstavljajo uravnana, staronagubana gorovja. Osrednji predstavljajo obsežne nižine, zahodni del pa mladonagubana, težko prehodna gorovja ter med njimi ležeče planote in kotline.

*Prerez čez Severno Ameriko na črti San Francisco
Wilmington*

Spremljaj potek prereza na zemljevidu v atlasu.

Reliefne enote Angloamerike/Severne Amerike

S pomočjo zemljevida v atlasu in besedila v učbeniku str. 55-59 odgovori na vprašanja:

Zakaj območje goratega zahoda imenujemo tudi Severnoameriške kordiljere?

Na zemljevidu poišči najvišjo goro Severne Amerike.

Kaj je značilno za nastanek in kamninsko zgradbo Severnoameriških kordiljer.

Ali sta pojma Skalno gorovje in Severnoameriške kordiljere sopomenki?

Na zemljevidu poišči Veliko kotlino, Veliko slano jezero in Dolino smrti. Zakaj so ta območja sušna?

Poišči reki Kolumbija in Kolorado na zemljevidu.

**S pomočjo fotografij
ugotovi kaj je značilno
za tok reke Kolorado.**

**Za kaj je primeren takšen
tok reke?**

**Na zemljevidu poišči kalifornijsko podolje.
Katera večja mesta ležijo tukaj?**

S pomočjo besedila v učbeniku ugotovi reliefne značilnosti in gospodarski pomen Osrednjega nižavja.

Na zemljevidu poišči reki Misisipi in Missouri in ugotovi kam se Misisipi izliva in kaj je značilno za rečni izliv.

Na zemljevidu poišči Apalače.

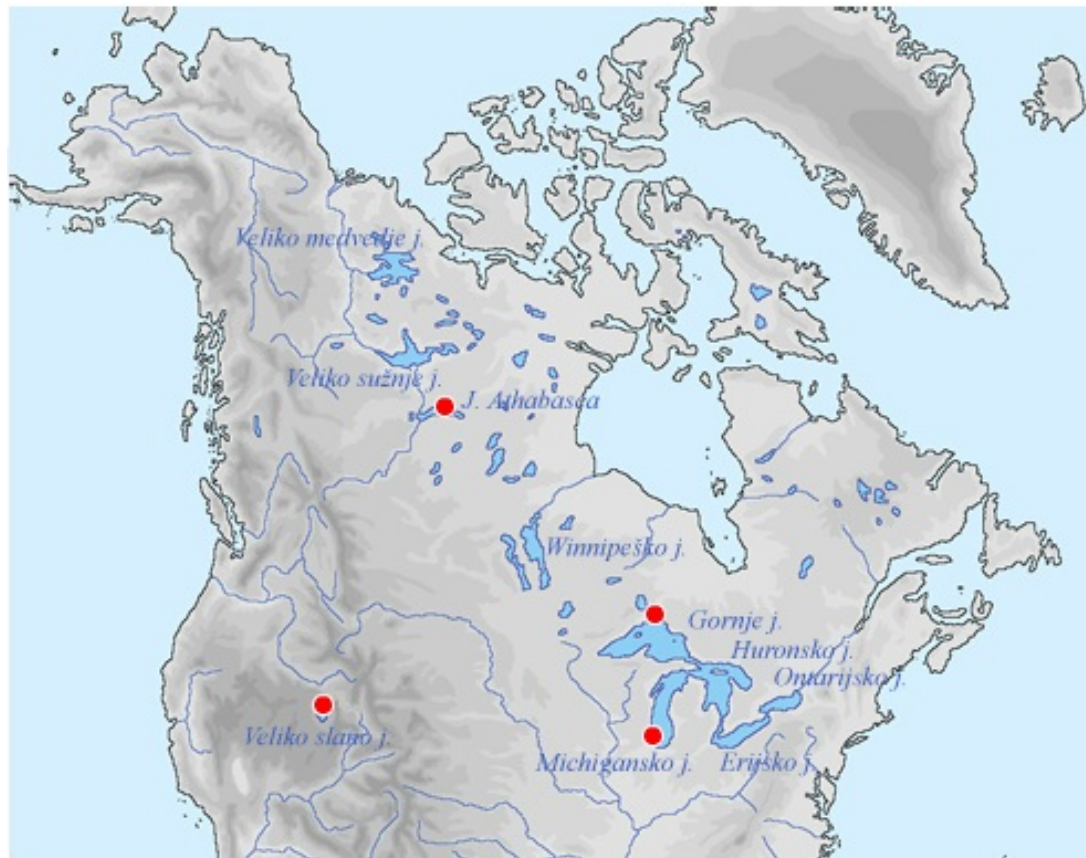
S pomočjo besedila v učbeniku na strani 58 ugotovi, kaj je značilno za kamninsko zgradbo Apalačev.

Kje poteka črta slapov in zakaj je pomembna?

Poišči večja mesta, ki ležijo v Priatlantskem nižavju. Kaj lahko sklepaš glede na njihovo gostoto?

Na zemljevidu poišči polotok Florida.

Poišči Velika jezera na zemljevidu in ovrednoti njihovo prometno vlogo.

Na robu Kanadsega ščita in osrednjega nižavja ležijo **Velika jezera: Gornje, Michigansko, Huronsko, Erijsko in Ontarijsko jezero**, s skupno površino 245.000 km² (Slovenija meri okoli 20.273 km²) in predstavljajo pomembno prometno pot, dolgo 1.500 km, po kateri lahko priplujejo tudi čezocenaske ladje v osrčje Amerike. Plovna pot je tri zimske mesece ovirana zaradi ledu. Veliko višinsko razliko 100 m med Erijskim in Ontarijskim jezerom, med katerima ležijo tudi znameniti Niagarski slapovi, so premagali z izgradnjo prekopa z osmimi zapornicami. Severozahodno od Velikih jezer je še več drugih večjih jezer (Winnipeško, Veliko sužnje jezero in Veliko medvedje jezero), ki pa nimajo večje gospodarske vrednosti.

Severovzhodni del Severne Amerike predstavlja **Kanadski ščit**, ki obsega območje ob Hudsonovem zalivu, polotok Labrador, otoke severno od celine vključno z Grenlandijo, največjim otokom na svetu. Kanadski ščit je geološko najstarejši del celine, ki je nastal že v predkambriju. Zaradi tega dejstva je tod, še posebej na Labradorju, veliko rudnih bogastev. Površje je večinoma uravnano ali rahlo valovito, s številnimi ledenišskimi jezeri.

Kateri državi pripada večina Kanadskega ščita?

Zemljevid v katerega si lahko vrišeš velike reliefne enote Severne Amerike.

